

Agencija za mobilnost i programe Europske unije
Seminar: Podrška škole profesionalnom razvoju učenika

Kako poticati profesionalni razvoj učenika u osnovnoj školi

Prof. dr.sc. Vlasta Vizek Vidović
vvizek@idi.hr

Zagreb, 28. - 29.4.2015.

Obrazovanje za profesionalni razvoj

- ZAŠTO?** Svrha obrazovanja za profesionalni razvoj
- ŠTO?** Ciljevi profesionalnog obrazovanja
- TKO?** Unutrašnji i vanjski ljudski resursi
- KAKO?** Pristupi i aktivnosti
- KADA?** Organizacijski i vremenski okvir

Svrha obrazovanja za profesionalni razvoj u osnovnoj školi

Razvijati učenikove mogućnosti za donošenje kvalitetnih životnih odluka vezanih uz izbor obrazovanja i zanimanja.

Očekivani učinci:

Neposredni: promjena uvjerenja i znanja o sebi i svijetu rada

Srednjoročni: promjena ponašanja (primjena efikasnijih strategija učenja, vještina učenja, bolje postignuće, poboljšanje radnih navika)

Dugoročni: donošenje zrelih (realističnih) odluka o izboru zanimanja, karijerni uspjeh i zadovoljstvo

Ciljevi poučavanja u području profesionalnog razvoja formulirani kao ishodi učenja

Učenici će:

- Prepoznati svoje interese, osobna obilježja i jake strane te ih ugraditi u pozitivna razmišljanja o sebi u budućnosti (***orijentacija na budućnost***)
- Prepoznati životne uloge odraslih u svojoj okolini kao i odnos između radnih i ostalih životnih uloga (***važnost rada u životu pojedinca***)
- Steći znanja o različitim zanimanjima i kompetencijama potrebnim za obavljanje pojedinih poslova (***poznavanje svijeta rada***)
- Razumjeti kako pojedina zanimanja doprinose kvaliteti života u društvu (***društvena vrijednost rada***)

Ciljevi poučavanja (nast.)

Učenici će...

- Prepoznati povezanost između obrazovanih i profesionalnih izbora (***fleksibilno planiranje karijernog puta***)
- Razumjeti važnost cjeloživotnog učenja i kontinuiranog razvoja profesionalnih kompetencija za ostvarenje uspjeha u radu (***cjeloživotni profesionalni razvoj***)
- Razviti ključne kompetencije važne u većini zanimanja i životnih uloga (***prenosive ili transverzalne kompetencije***)
- Prepoznati razlike između osnovne i srednje škole i pripremiti se za prijelaz u novu sredinu i novu ulogu (***prilagodljivost na novu ulogu***)

Koje su ključne ili prenosive kompetencije?

- Jezična, numerička i informatička pismenost
- Temeljna znanja o sebi, drugima i svijetu
- Vještine aktivnog i samoreguliranog učenja
- Vještine strateškog razmišljanja: planiranja, odlučivanja, organiziranja, nadgledanja, procjenjivanja ishoda
- Vještine kritičkog i kreativnog mišljenja
- Istraživačke vještine: postavljanje hipoteza, primjena istraživačkih metoda, analiza podataka i zaključivanje
- Socijalne i komunikacijske vještine: rješavanje sukoba, suradnja i timski rad, empatičnost, tolerancija različitosti
- Profesionalna odgovornost i radna etika
- Poduzetnost kao spremnost za preuzimanje inicijative i rizika
- Kulturalne vrijednosti i interkulturalna osjetljivost

Prenosivost akademskih vještina u radno okruženje

Cottrell, 2008.

Obrazovne vještine	Profesionalne vještine
Pohađanje nastave Praćenje nastave Grupni rad Usmeno izlaganje Pisanje eseja Rješavanje problema Opažanje i mjerenje Istraživački projekti Provjera znanja/ ispiti	<ul style="list-style-type: none">• Upravljanje vremenom, radne navike• Vještine slušanja, selekcija relevantnih informacija, pisanje zapisnika i izvještaja• Timski rad, pregovaranje, podjela odgovornosti, vodstvo, tolerancija različitosti, održavanje odnosa, slijeđenje uputa• Javni nastup, svladavanje treme, argumentiranje, upravljanje vremenom, e-tehnologija, komunikacijski stil• Analiza zadatka, stil pisanja, provjera podataka, pozornost za detalje, argumentiranje, strukturiranje informacija• Rješavanje poslovnih problema: tumačenje podataka, prezentiranje informacija, analiza opcija, evaluacija ishoda• Praćenje procesa, opažanje međuljudskih odnosa, upravljanje informacijama, utvrđivanje kriterija izvedbe• Planiranje projekta, prezentiranje rezultata, pisanje izvještaja• Upravljanje stresom, kontrola kvalitete, poštovanje rokova

Ljudski resursi

U školi:

- Ravnatelj
- Stručni suradnici (psiholog, pedagog, knjižničar)
- Učitelji

Izvan škole:

- Stručnjaci HZZ-a
- Roditelji i ostali članovi obitelji
- Zaposleni odrasli u okruženju

Pristupi i metode vezani uz školsko ozračje (kultura i klima)

- Poticanje profesionalnog razvoja kao strateška zadaća škole
- Profesionalno ponašanje svih zaposlenika
- Transparentna pravila ponašanja za sve (etički kodeks škole)
- Suradnička klima među zaposlenicima
- Djelatnici kao modeli radnih uloge
- Suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom

Pristupi i metode u nastavi

- Suradničko učenje o zanimanjima
- Individualno i grupno istraživanje svijeta rada
- Analiza slučajeva (biografije)
- Razredna rasprava o područjima interesima
- Vođeno čitanje ili gledanje s predviđanjem (što će se dogoditi ako...)
- Slobodno pisanje (da sam ja...)

Pristupi i metode izvan nastave

- Informiranje upućivanjem na različite izvore
- Primjena standardnih postupaka utvrđivanja učenikovih interesa i sposobnosti
- Profesionalno savjetovanje – grupno i individualno
- Podrška roditeljima u poticanju profesionalnog razvoja

Organizacijski i vremenski okvir

Redovna nastava - kontinuirano integrirati teme vezane uz profesionalni razvoj od 5. razreda

Satovi radne zajednice - uključivati teme vezane uz profesionalni razvoj od 5. razreda

Redovni (mjesečni) blok satovi profesionalnog usmjeravanja u 7. razredu (težište na upoznavanju sebe) i 8. razredu (težište na upoznavanju svijeta rada)

Izvannastavne aktivnosti: dopunska i dodatna nastava – usmjerena na poticanje specifičnih interesa i/ili razvoj transverzalnih kompetencija

Posebni događaji za učenike (i roditelje): posjeti institucijama i razgovor o zanimanjima, festival zanimanja izložbe o slavnim ljudima u gradu/regiji

Hvala na pozornosti!

